

Školní vzdělávací program

Příloha č. 1

Vzdělávací obsah a literatura (nejen) pro děti

ZŠ a MŠ Antonína Čermáka

Vzdělávací obsah ŠVP „Duhová školka“

Základní obsah předškolního vzdělávání v naší mateřské škole byl stanoven tak, aby navazoval na současné trendy ve vzdělávání, odpovídal základním cílům a přitom respektoval věk, předpoklady a zkušenosti dítěte.

Základní interakční oblasti:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Tyto oblasti vzdělávání jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se. Obsah jednotlivých oblastí se prolíná, prostupuje, vzájemně se podmiňuje a doplňuje. V rámcovém programu pro předškolní vzdělávání je uvedeno, co nám každá oblast jasně definuje – vzdělávací cíle, očekávané kompetence dítěte, rizika ohrožující úspěch vzdělávacích záměrů i hlavní činnosti a příležitosti, které dětem nabízíme, vytváříme a umožňujeme.

Vzdělávací nabídka (co pedagog nabízí) a rizika jsou podrobně popsány v Rámcově vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání, VÚP 2004.

Pro naše lepší plánování a propojenost tematických integrovaných bloků jsme zveřejňovali veškerou literaturu v obou dvou třídách MŠ a přiřadili je k tématům. Každá třída má elektronický seznam literatury uložený v počítači s možností rychlého a snadného nahlédnutí v kanceláři školky. Tato uvedená literatura má samozřejmě pouze doporučující a motivující charakter, pí. učitelky mohou čerpat i ze svých zásob či z knih donesených přímo dětmi nebo ze školní knihovny ZŠ Antonína Čermáka.

Uvedená literatura obsahuje poesii i prózu a je vhodná jako motivace či úvod do tématu, pro zájmovou činnost v oblasti „Dítě a jeho psychika – poznávací schopnosti, jazyk a řeč i sebepojetí, city a vůle“. Dále jako doprovod k odpočinku dětí, ale také jde o literaturu odbornou, se kterou je v souvislosti s tématem zajímavé vhodné se seznámit, zopakovat si metodiku nebo se nechat inspirovat nápady.

Zde je začlenění literatury přímo k tematickým blokům:

ZÁŘÍ

ZLATÉ BABÍ LÉTO

Hlavní cíl:

Zajistit dětem správnou a rychlou adaptaci, začlenění do kolektivu.

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- seznamování dětí s mateřskou školou a třídou
- seznamování s pravidly
- poznávání okolí mateřské školy
- vztahy k ostatním lidem

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Uvědomění si vlastního těla

Očekávané a konkretizované výstupy:

Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla

- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
- užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí

Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Získání relativní citové samostatnosti

Očekávané a konkretizované výstupy:

Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- umět se přizpůsobit změnám

Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

- přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých

3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Očekávané a konkretizované výstupy:

Navazovat kontakty s dospělým

- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)
- spolupracovat s dospělým
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem

- aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
- chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Očekávané a konkretizované výstupy:

Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství

Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy

- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávané a konkretizované výstupy:

Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

Doporučená literatura:

1) Knihovna ve třídě Krtečci:

„Hrajeme si celý den“,
„Jména dětí“
„Krtek a maminka“
„Krtek má radost“
„Krtkův den“
„Krtek a kouzelná slovíčka“
„Pohádky z duhové zahrádky“
„Moje první slova“
„Můj den“
„Hurá do školky“
„Abeceda slušného chování pro děti“
„Pověz mi to obrázkem“
„Těším se do školky“
„Ve školce je bezva“

Edice „Barevné kamínky“ – „Kdo všechno přišel do školky“
„Hrajeme si“

2) Knihovna ve třídě Berušky:

„Naše školička“
„Mezi námi pastelkami“ (cvičebnice)
„Co děláme ve školce“
„PHrajeme si s magnetkami – Barvy“
„Draka je lepší pozdravit“ (etika pro děti)
„Rok s Krtkem“
„Jak se pohádka přestala bát“

Edice „Logico piccolo“ – „Barvy a tvary“
„Den s Luckou a Vojtou“ (prac. listy)
„Ve školce“ (prac. listy)

„Malý slovníček pro děti od 2 let“

„Moje první slůvka u stolu“

„První kroky – SLOVA“

„Filip na ostrově šťastného života“

„Dědečku, vyprávěj – etika pro kluky a holky“

„Tomáš a Tereška poznávají dům“

ŘÍJEN

BAREVNÝ PODZIM

Hlavní cíl:

Seznámení s tím, jak vypadá příroda na podzim, osvojování si poznatků o naší Vlasti.

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- poznávání změn v přírodě na podzim
- využití plodů podzimů v činnostech
- seznamování s naším městem, zemí

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané a konkretizované výstupy:

Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály

- pracovat se stavebnicemi, skládankami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textílem, modelovací hmotou)
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmů o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální a neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané a konkretizované výstupy:

Sledovat a vyprávět příběh, pohádku

- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat

Domluvit se slovy

- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí

Porozumět slyšenému

- předat vzkaz
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)

- rozkládat slova na slabiky
 - vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- 3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané a konkretizované výstupy:

Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

Očekávané a konkretizované výstupy:

Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- pochopit funkci rodiny a jejích členů

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si elementárních poznatků o přírodě v podzimním období

Očekávané a konkretizované výstupy:

Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)

Doporučená literatura:

1) Knihovna „Kртеčci“:

- „Veselý přírodopis“
- „Kртеk a příroda“
- „Kртеk ve městě“
- „Říkání o víle Amálce“
- „Lesní majáles“
- „Liška Bystrouška“
- „O hajném Robátku a jelenu Větrníkovi“
- „Neobyčejná dobrodružství ...“

„Toník objevuje přírodu“
„Rok v lese“
„Moje první encyklopedie - Zvířata“
„Plch v lese“
„Má nejmilejší zvířátka v lese“
Edice „Barevné kamínky“ – „Sklízíme plody podzimu“
„Objevujeme svět kolem nás“

2) Knihovna „Berušky“:

„Přírodou krok za krokem“
„Putování přírodou“
„Křemílek a Vochomůrka“
„Mezi ptáky“
„Hraní s přírodou“
„Praž. Služby Dětem – Dominik a Karolínka čistí město“ (dále jen PSD)
„Tomáš a Tereška poznávají přírodu“
„V lese“
„Objevujeme přírodu“
„S dětmi v přírodě“
„Výlet do Prahy“
„Žijeme v Praze“
„Běží liška k Táboru“ (písničky, říkanky)
„Ptačí pohádka“
„Anče a Kuba mají Kubíčka“ (Krkonošské pohádky)
„Cipísek“
„Rumcajs a Manka“
„Krkonošská pohádka“
„O chytré kmotře lišce“
„Krtek a příroda“ (s magnety)
„Medvídek Pú – Sova a její kamarádka z lesa“
„Pohádky z Brdských hor“
„Pohádky z hájovny“
„Lesní zvířátka“ (První slova)
„Obrázkové příběhy – Jaro, léto, podzim, zima“
„Jak to chodí na letišti“
„Jak to chodí na železnici“
„Objevujeme přírodu“
„S dětmi v přírodě“

3) Soukromá knihovna A. Merxbauerové:

„Velká kniha o malých skřítcích“
„Houbové království“

LISTOPAD

ŠEDIVÝ MRAK

Hlavní cíl:

Osvojování si poznatků o těle a jeho zdraví.

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- prevence zdraví
- poznávání částí lidského těla
- přípravy přírody na zimu

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané a konkretizované výstupy:

Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek

Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem

- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoje řečových schopností a jazykových dovedností, rozvoj komunikativních dovedností

Očekávané a konkretizované výstupy:

Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu

Vyjádřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky

Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat

- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)

- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)

Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)

3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si elementárních poznatků, schopností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Očekávané a konkretizované výstupy:

Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- spoluvytvářet prostředí pohody
- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat vlastním schopnostem
- cítit sounáležitost s ostatními

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Očekávané a konkretizované výstupy:

Vnímat umělecké a kulturní podněty a hodnotit svoje zážitky

- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)

Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a proměnách

Očekávané a konkretizované výstupy:

Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé přizpůsobovat se jim

- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- cítit oslavy narozenin, svátků, slavností

Doporučená literatura:

- 1) Knihovna „Berušky“
 - „Pěťa je nemocný“
 - „Co o sobě vím?“ (cvičebnice od 4 let)
 - „Polámal se mraveneček“ (leporelo)
 - „Lidské tělo“
 - „Moje první kniha o lidském těle“
 - „Hrajeme si – Barevné kamínky – Paní Zima jede“
 - „Když se řekne rozcvička“
 - „Ferda cvičí mraveniště“
 - „Logico piccolo – připraven ke startu“
 - „Sportující medvídkové“
 - „Závod“
 - „Obrázkové příběhy – Podzim“
 - „Říkaneky – roční období“
 - „Veršované rozcvičky pro kluky a holčičky“
- 2) Knihovna „Kртеčci“
 - „Kutálí se ze dvora – říkejte a cvičte“
 - „Krtek a Orel“
 - „Krtek a Myška“
 - „Chaloupka na vršku“
 - „Kmotr Ježek, Vrabec tulák“
 - „Pohádky na draka“
 - „Listopadová pohádka“
 - „Pohádky z Krkonoš“
 - „Žifulíci, ...“
 - „Anežka se těší na miminko“
 - „Co si dnes oblékneš“
 - „Jak veverky kradly“
 - „Zachraňme černé ouško“
 - „Filipova nová dobrodružství“
 - „Strašidla a Bubáci“
 - „Hovory a hrátky se zvyky a svátky“
 - „Barevné kamínky – Když padá listí“

PROSINEC STRÍBRNÝ ZVONEČEK

Hlavní cíl:

Vytváření sváteční pohody, radosti, kouzla Vánoc.

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- lidové vánoční tradice a zvyky
- vytváření sváteční pohody Vánoc

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané a konkretizované výstupy:

Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

- samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.

Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.

Očekávané a konkretizované výstupy:

Uvědomovat si své možnosti i limity

- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)

Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině

- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- uvědomit si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je

3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem(v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Očekávané a konkretizované výstupy:

Chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)

Respektovat potřeby jiného dítěte

- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj společenského a estetického vkusu

Očekávané a konkretizované výstupy:

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik

- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Poznávání jiných kultur

Očekávané a konkretizované výstupy:

Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)

Doporučená literatura:

- 1) Knihovna „Krtěci“
 „Velké maličkosti“
 „Česká říkadla, písničky, pohádky“
 „Nejkrásnější české písničky“
 „Krtek a sněhulák“
 „České pohádky“ (Němcová, Erben)
 „Chaloupka na vršku“
 „České pohádky“ (Erben)
 „Kubula a Kuba Kubikula“
 „Louskáček“
 „Čertova voda“
 Pohádky a báje z Podkrkonoší“

„Svíčka jménem Kristián“
„Mimínek, aneb jak jsem dostal sourozence“
„O jabloňce“
„Zpíváme a nasloucháme hudbě s nejmenšími“
„Neobyčejný rok předškoláka“
„Hovory a hrátky se zvyky a svátky“

- 2) Knihovna „Berušky“
„Veselé obrázky J. Lady“
„Veršíky pro nejmenší“
„Hrajeme si celý rok“
„Demonstrační obrázky“
„Barevné kamínky - Těšíme se na Ježíška“
„Rok s Krtkem“
„Veselé Vánoce“
„Hurvínkova nebesíčka“
„Chaloupka na vršku“
„Obrázkové příběhy – Zima“
„Vánoční betlém“ 3D skládačka

LEDEN BÍLÁ ZIMA

Hlavní cíl:

Příprava předškolních dětí k zápisu, přiblížení svátku Tří králů

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- poznávání změn v přírodě v zimě
- oslava Tříkrálových svátků
- zimní počasí – sportování, oblékání
- hudební činnosti spojené s rozvíjením rytmu

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané a konkretizované výstupy:

Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí

- uvědomovat si, co je nebezpečné
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)

Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- bránit se projevům násilí

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané a konkretizované výstupy:

Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci

- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- nebát se požádat o pomoc, radu

Podílet se na organizaci hry a činnosti

- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení

- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- přijímat pokyny

- plnit činnosti podle instrukcí

3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Očekávané a konkretizované výstupy:

Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- nabídnout pomoc

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj společenského a estetického vkusu

Očekávané a konkretizované výstupy:

Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si elementárních poznatků o přírodě v zimním období

Očekávané a konkretizované výstupy:

Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný

- *uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný*

Doporučená literatura:

- 1) Knihovna „Krtěci“
 - „Jak Krtěk ke kalhotkám přišel“
 - „Každý den usínáme s Medvídkem“
 - „Chaloupka na vršku“
 - „Císařovy nové šaty“
 - „Olympiáda kocoura Vavřince“
 - „Hovory a hrátky se zvyky a svátky“

- 2) Knihovna „Berušky“
„Rosnička zelená“
„Nový Zákon“ (obrázková Bible komiks)
„Sluneční děvčátko“
„Lední medvídek“
„Sportující medvídkové“
„Závod“

ÚNOR MODRÝ MRAZÍK

Hlavní cíl:

Přiblížit dětem význam Masopustu (karnevalu), co znamenal v minulosti a dnes, zimní a pohádkové hraní.

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- chování k druhým lidem
- zimní a pohádkové hraní
- oslava Masopustu (karnevalu)
- časové vztahy

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Očekávané a konkretizované výstupy:

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému, rozvoj paměti a pozornost.

Očekávané a konkretizované výstupy:

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost

Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat

Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- přicházet s vlastními nápady

Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)

rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

Očekávané a konkretizované výstupy:

Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

- nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Očekávané a konkretizované výstupy:

Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky

- všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané a konkretizované výstupy:

Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování

Doporučená literatura:

- 1) Knihovna „Berušky“:
 - „Atlas pro děti“
 - „Školní atlas světa“
 - „Bajky podle Ezopa“
 - „Je nám dobře na světě“
 - „Kamarádi zvířátka“
 - „Zlatá kniha bajek“

„Krték a kouzelná slovíčka“
„Usoužený žabák“
„Veselé noty“
„Kráska a Netvor“
„Ošklivé káčátko“
„Popelka“
„Jak si Honza vylhal princeznu“
„O Smolíčkovi“
„O velké řepě“
„Co děláme ve školce“
„Draka je lepší pozdravit aneb o etiketě“
„Co dnes budu dělat?“
„Co mi povíš, Matěji?“
„Hrajeme pohádky z celého světa“
„Jak pes Logopes učil děti mluvit“
„Učíme děti zpívat“
„S pastelkami do pohádky“ (omalovánky)
„Já jsem muzikant“ (písničky)
„Nejoblíbenější písničky“
„Písničky pro malé zpěváčky s omalovánkami“
„Přijďte k nám, Muzikanti“
„Tancovala žížala“
„Zpíváme a nasloucháme hudbě s nejmenšími“
„Kozí pohádka“
„Pohádka o červené slepičce“
„Ptačí pohádka“
„Žádný strach, Zajíčku“
„Moji kamarádi Králíci“
„Proč seděli rytíři nad prázdnými talíři“
„Medvídku, zavaž mi mašličku“
„České pohádky“
„Dvakrát sedm pohádek“
„Nám se ještě nechce spát“
Nejkrásnější pohádky naší babičky“
„Nejkrásnější pohádky o pyšných princeznách“
„Pohádky pro malé děti“
„Pohádky z celého světa“
„Pták Ohnivák a jiné pohádky“
„Světové pohádky“
„To nejlepší z Hajaji“
„Za pohádkou pohádka“
„Zlatá kniha pohádek“
„Zlaté pohádky“
„Kniha říkadel“
„Moje první říkadla“
„Nejmilejší česká říkadla“
„Stříbrné oříšky“ (říkadla, písničky)

- 2) Knihovna „Krtečci“:
- „Velcí herci malým dětem“
 - „Maminčina říkadla“
 - „Král, král na dudy hrál“ (malovaná říkadla)
 - „Krtek a televize“
 - „Byl jednou jeden Krtek“
 - „Krtek má radost“
 - „Krtek a malí pomocníci“
 - „Hajaja“
 - „Ruské čarodějné pohádky“
 - „Veselé příhody medvídka Ouško“
 - „Medvídek Pú, Pinocchio“
 - „Filipova nová dobrodružství“
 - „Emil z Lonnebergu“
 - „Tvůj sluha pes“
 - „Pinocchiova dobrodružství“
 - „Domov pro Martany“
 - „Stříbrná kniha pohádek“
 - „Český špalíček“
 - „Nejkrásnější filmové pohádky“
 - „To nejlepší z Večerníčků“
 - „Pohádky pro maličky“
 - „Nedokončené pohádky“
 - „Pohádky pod polštář“
 - „O zlaté rybce a jiné slovanské pohádky“
 - „Nejkrásnější pohádky na dobrou noc“
 - „Už žádné výmluvy – co teď říkáš, to pak prožíváš“
 - „Jakub a radost“
 - „5minutové pohádky na dobrou noc“
 - „Pohádka o hloupé myšce“
 - „Hrajeme si s pohádkou“ (Zlatovláska, Šípková Růženka)
 - „Co dělat v krizových situacích?“
 - „Metody dramatické výchovy v MŠ“
 - „Matýskovy příběhy“

BŘEZEN

TRAVIČKA ZELENÁ

Hlavní cíl:

Vytváření povědomí o koloběhu života, o změnách a krásách přírody.

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- změny v přírodě na jaře
- význam práce

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané a konkretizované výstupy:

Zachovávat správné držení těla

- postavit se zpřímá a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Vytváření základů pro práci s informacemi

Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Očekávané a konkretizované výstupy:

Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)

Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy

- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů

Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním

- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)

3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Očekávané a konkretizované výstupy:

Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Očekávané a konkretizované výstupy:

Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat

- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané a konkretizované výstupy:

Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- mít poznatky o své zemi (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)

Doporučená literatura:

- 1) Knihovna „Krtečci“:
 - „Elce, pelce, kotrmelce“
 - „Krtek a příroda“
 - „O zvědavém štěňátku“
 - „O čem se dozvěděl kocourek“
 - „Lesní majáles“
 - „Dobrodružství včelky Máji“
 - „Broučci“
 - „To nejlepší z Večerníčků“
 - „Kosí bratři“
 - „Medvídek Pú Pokladnice příběhů ze Stokorcového lesa“
 - „Moje první kniha – čas“
 - „Nádherné úterý“
 - „Medvídek Pú Pokladnice nevšedních dnů“
 - „Ferdův slabikář“
 - „Bodlináček ani krejčí, ani švec“
 - „Beruška“
 - „Cvičíme se pro radost“
 - „Domeček pana Palmáce“
- 2) Knihovna „Berušky“:
 - „Atlas zvířat z celého světa“
 - „Co tu kvete, svítí, létá“
 - „Housátko a pampeliška“
 - „Kuřátko a obilí“
 - „Už vím proč“ (encyklopedie)
 - „Velká dětská encyklopedie Zvířata“
 - „Hra na schovávanou“ (kniha + puzzle)
 - „Broučci na pouti“
 - „Jak Fík vyrostl“
 - „Povolání světa“ (Šmoula kuchař)
 - „Zvířecí škola profesora Papouška“
 - „Říkadlové hrátky nejen se zvířátky“
 - „Alenka v říši divů“
 - „Krtek a potopa“
 - „O Šípkové Růžence a jiné pohádky“
 - „Mravenečkova dobrodružství“
 - „Vlaštovičky“
 - „Světlušky“
 - „Skákal pes přes oves“
 - „Pohádky a hry s bylinkami“
 - „Cvrček a mravenci“

DUBEN

ŽLUTÁ KUŘÁTKA

Hlavní cíl:

Seznámit děti s Velikonocemi, s Pálením čarodějnic a se zvyky a tradicemi které k nim patří. Osvojování si poznatků o přírodě a její ochraně.

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- zápis do základních škol
- oslavy svátků a tradic – Velikonoce, Pálení čarodějnic
- koloběh přírody, význam přírody v našem životě
- doprava

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Očekávané a konkretizované výstupy:

Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj schopnosti sebeovládání.

Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.

Očekávané a konkretizované výstupy:

Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)

- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit

Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování

- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

Záměrně se soustředit a udržet pozornost

- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- uposlechnout pokyn dospělého a řídit se jím
- uplatňovat postřeh a rychlost

Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit

- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso)
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek

3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané a konkretizované výstupy:

Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šdit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Očekávané a konkretizované výstupy:

Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané a konkretizované výstupy:

Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí

Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)
- být citlivý k přírodě

Doporučená literatura:

1) Knihovna „Berušky“:

„Aprílová škola“
„Moje kamarádky kočky“
„Rýmy, šprýmy“
„Směšné básničky pro chytré hlavičky“
„To jsem blázen“
Cvičebnice: „Hravé úkoly pro kluky a holky“
„Chystáme se do školy“
„Já budu školák“
„Já už to vím a co ty?“
„Než půjdu do školy“
„Předškoláci ve školce“
„Dětský lexikon“ (encyklopedie)
„Moje první encyklopedie s medvídkem Pú a jeho přáteli“
„Moře a oceány“
„Krtek hádá, jak to je“
„Nejkrásnější hádanky“
„A-Ž půjdeš do školy pro kluky“
„A-Ž půjdeš do školy pro holky“
„Atlas o oceánech“
„Obrázková knížka o Zemi“
„Žába a jiná zvířátka od rybníka“
„Barevné kamínky – Jak se rodí jaro“
„O Budulínkovi a jiné pohádky“
„O kohoutkovi a slepičce“
„Kolo, kolo, mlýnské“
„Barevné říkanky“

2) Knihovna „Kртеcci“

„Čáry, máry, fuk, ať jsem zase kluk“
„Rozpustilé básničky pro malé dětské ručičky“
„Krtek a paraplíčko“
„Krtek a autíčko“
„Nejkrásnější pohádky o pyšných princeznách“
„Vyprávění pod vrbou“
„Putování vodníků od rybníka k rybníku“
„Moje první kniha – Bible“
„O mašince Tomášovi“
„O rybáři a jeho ženě“
„Super stroje“
„Objevuji svět“ („Moje první encyklopedie“)

„Hádej, kdo pomůže mašince“

„Zpívající autobus“

„Jak to chodí na stavbě“

„Se Šikulou za dopravou“

„Hurá k zápisu“

KVĚTEN ČERVENÉ SRDÍČKO

Hlavní cíl:

Oslavy svátku matek – uvědomění si, jak je důležitá rodina v mém životě. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- význam narození, rodiny
- oslava Dne matek
- povědomí o širším světě

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

Očekávané a konkretizované výstupy:

Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vést stopu tužky při kresbě, apod.
- napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).

Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).

Očekávané a konkretizované výstupy:

Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soudit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)

Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)

Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus

- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- správně reagovat na světelné a akustické signály
- Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- řešit labyrinty (sledovat cestu)

Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně

- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí

3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané a konkretizované výstupy:

Spolupracovat s ostatními

- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte.

Očekávané a konkretizované výstupy:

Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

- pochopit funkci rodiny a jejích členů

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané a konkretizované výstupy:

Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

- chápat základní pravidla chování pro chodce
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Doporučená literatura:

- 1) Knihovna „Krtečci“
 - Z deníku kocoura Modroočky“
 - „Zlatá kniha říkanek“
 - „Velká kniha říkadel“
 - „Krtek a maminka“
 - „Krtek a zvířátka“
 - „Krtek a Orel“
 - „Krtek a Myška“
 - „Krtek v ZOO“
 - „Kouzelná zvířátka dětem“
 - „Kocour Mikeš“
 - „Vesele s Ondřejem Sekorou“
 - „Pohádková babička“
 - „Cirkus Bambini jede do světa“
 - „Čtení o zvířátkách“
 - „Zvířátka kolem nás“
 - „Věci kolem nás“
 - „Jak jsem křtil medvěda“
 - „Tygrův příběh“
 - „Ovečka Shaun“
 - „O dětech a zvířátkách“
 - „Rekordy z říše zvířat“
 - „Zvířátka na statku“
 - „Co je to? Moje první encyklopedie“
 - „Objevujeme svět Moje první encyklopedie“
 - „Vědomosti v kostce: Savci, Vesmír, Dinosauři“
 - „Velké putování za zvířaty“
 - „Modeluj si – Kamarádi z oceánu“
 - „Svět zvířat, moří a oceánů“
 - „Strýček Donald farmu měl“
 - „Kamarádi zvířátka“ (kouzelné obrázky)
 - „Malý mýválek“
 - „Moje první knížka – Na statku“
 - „Hrátky se zvířátky, roztomilá zvířátky“
 - „Usouzený žabák“
 - „Manekýnky v Africe“
 - „Jak bydlí zvířátka“
 - „Nejmilejší zvířátka na dvoře“
 - „Pravěká zvířata“
 - „Sněhurka a sedm trpaslíků“
 - „V ZOO“
 - „Pražské služby dětem“
 - „Ebenový kůň“
 - „Na dvorku“

„Malý kůň“
„Malý pejsek“
„Malé koťátko“
„Kočka Micka“
„Na statku“
„Želvy“

- 2) Knihovna „Berušky“
„Školní atlas světa“
„Hurá do Afriky“
„Méd'a a Máša na moři“
„Pojď si hrát s koťaty“
„Šimon chce být krotitelem“
„Zvířata u nás doma“
„Zvířata v ZOO“
„Zvířátková abeceda“
„Mezi námi koťaty“
„Dinosauři“
„Moje 1. Kniha – Farma“
„Moje první kniha – Zvířata“
„The family encyclopedia of animal life“
„Domácí zvířátka“
„Kniha džunglí“
„Pod mořem“
„Třídění je hračka“
„Kde bydlí zvířátka“
„Mezi ptáky“
„Prasátko Pavlinky“
„Co to bude, až to bude, Žirafa?“
„Domácí zvířátka“
„Dům plný zvířátek“
„Jak si uděláme zeměkouli?“
„Kotě a den plný her“
„Kreslíme krok za krokem – Zvířátka“
„Legrační zvířátka pro kuky a děvčátka“ (magnety)
„Počítáme se zvířátky“
„Povídání o mláďátkách v lese“
„Povídání s liškou“
„Voňavý herbář – tropické ovoce“
„Little red Riching Hood“
„Hrajeme pohádky z celého světa“
„Jak počítají koťata“
„Zvířátka ve hře, písni a tanci“
„Kozí pohádka“
„Pocahontas“
„Sedm kůzlátek“
„Říkání o víle Amálce“
„Chytrá kravička“
„Chytrý pejsek“

„Kočička“
„Krtek a medvědi“
„Zatoulané koťátko“
„Povídání o zvířátkách“
„Putování hrocha“
„Jak si hrají zvířátka“
„Se Šikulou za zvířátka“ (pracovní listy)
„Kdo tam bydlí – Farma“
„Lesní zvířátka“
„První kroky – Zvířata“
„Malý šimpanz“
„Scamp v cirkuse“
„Safari animals“ (slovníček)
„Happy hoppy – English for children“
„Tři kozlíci rohatci“
„V ZOO“
„A jako aligátor“
„Zajíček Hopík“
„Bob a bobek na cestách“
„Dášenska čili život štěněte“
„Smíšek ze Smíchova“
„Telátko Toník – počty“

ČERVEN DUHOVÝ SVĚT

Hlavní cíl:

Vzpomínání na rok v MŠ, loučení s předškoláky, příprava na prázdniny.

V tomto integrovaném celku se zaměřujeme na:

- blíží se prázdniny (město, vesnice)
- vzpomínání na mateřskou školu
- život exotických zvířat

1) Dítě a jeho tělo:

Dílčí vzdělávací cíl:

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané a konkretizované výstupy:

Zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky

Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti

- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce

2) Dítě a jeho psychika:

Dílčí vzdělávací cíl:

Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem...), rozvoj tvořivosti.

Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).

Očekávané a konkretizované výstupy:

Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat
- nechat se získat pro záměrné učení
- odlišit hru od systematické povinnosti
- zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie

- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- vyjadřovat fantazijní představy
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
- s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- improvizovat a hledat náhradní řešení

Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat

- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)

3) Dítě a ten druhý:

Dílčí vzdělávací cíl:

Rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané a konkretizované výstupy:

Spolupracovat s ostatními

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

4) Dítě a společnost:

Dílčí vzdělávací cíl:

Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané a konkretizované výstupy:

Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování

5) Dítě a svět:

Dílčí vzdělávací cíl:

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané a konkretizované výstupy:

Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Doporučená literatura:

- 1) Knihovna „Berušky“
 - „Kouzelná abeceda“
 - „Šlo povídlo na vandr“
 - „Já už to umím. A co ty?“
 - „Předškolní rozcvička pro bystrá očička“
 - „Připravujeme se na školu“
 - „Těším se na 1. třídu“
 - „Velká dětská encyklopedie“
 - „Rozum do batůžku pro předškoláky“
 - „Hádanky a luštěnky“
 - „Hádej, co je to?“
 - „Miniškola“
 - „Knížka na prázdniny“
 - „Ottova velká kniha Předškolák“
 - „Pozor, červená“
 - „Připravuji se do školy“
 - „Hrajeme si o prázdninách“
 - „Už se těším do školy“
 - „Na železnici“
 - „Veselý červenec“ (veršovaná pohádka)
 - „Prázdniny s dráčkem“
 - „Žifulíci, neposední trpaslíci z Hrádečka“
 - „Malé závodní auto“
 - „tatínek není k zahoezení“
 - „Dopravní výchova pro 1. A 2. třídu ZŠ“ (prac. listy)
 - „Strč prst skrz krk“

- 2) Knihovna „Krtčci“
„Krték v ZOO“
„Filipova prázdninová dobrodružství“
„Příběhy malých školáků a předškoláků“
„Martínková čítanka“
„Pohádková babička“
„Zdeněk Miler Dětem“
„Žifulíci , neposední trpaslíci z Hrádečka“
„Pohádky z venkova“
„Medvídek Pú – Pokladnice příběhů ze Stokorcového lesa“
„Roaryho dílna“
„Bořek stavitel“
„Já a moje rodina – Lvíček“
„Helena Zmatlíková Dětem“
„Malované příběhy“
„Svět hraček“
„Pinocchio“
„Bob the builder“
„Velký dětský obrázkový slovník“
„Filipova dobrodružství“
„Ferdův slabikář“
„A-Ž půjdeš do školy“
„Manekýnky v Africe“
„Já budu školák“
„Hádám, hádáš, hádáme“
„Velká kniha předškoláka“
„Bezpečně do školy“
„Malý předškolák počítá“
„Malý předškolák poznává“
„Předškolní příprava“
„Ze školy do školky“
„Šíkula“
„Předškoláci v pohybu“
„Knížka na prázdniny“
„Šimonovy pracovní listy“
„O veselé mašince“

ČERVENEC – SRPEN

Prázdniny plné barev

Doporučená literatura:

- 1) Knihovna „Berušky“: „Veselý červenec“ (veršovaná pohádka)
„Prázdniny s dráčkem“
- 2) Knihovna „Krtčci“: „Filipova prázdninová dobrodružství“